

Jak pisaliśmy [w styczniu 2019 roku](#), Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wielkopolskim wydał wyrok idący zdecydowanie pod prąd dotychczasowej linii orzeczniczej – i uchylił rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody stwierdzające nieważność uchwały Rady Miasta zlecającą komisji rewizyjnej przeprowadzenie kontroli doraźnej w dwóch spółkach miejskich. Teraz słuszność stanowiska WSA potwierdził Naczelny Sąd Administracyjny. Jak uzasadnił to potwierdzenie?

Po pierwsze Naczelny Sąd stwierdził, że zarzut zawarty w skardze kasacyjnej dotyczący naruszenia art. 18a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym przez jego błędną wykładnię był chybiony. Naczelny Sąd Administracyjny w pełni podzielił stanowisko WSA i jego uzasadnienie co do znaczenia pojęcia „gminna jednostka organizacyjna”, użytego w art. 18a ust. 1 u.s.g. Dodatkowo skład orzekający w niniejszej sprawie podkreślił, że za wykładnią przyjmującą, iż w tym przepisie pojęcie to występuje w znaczeniu szerszym przemawia dyrektywa 7 wykładni językowej, zgodnie z którą znaczenie zwrotów powstałych przez połączenie zwrotów prostych należy ustalać zgodnie z regułami syntaktycznymi języka, do którego interpretowana norma należy – por. J. Wróblewski [w:] W. Lang, J. Wróblewski, S. Zawadzki, Teoria państwa i prawa, Warszawa 1979, s. 400. Jeżeli więc pojęcie „gminna jednostka organizacyjna” występuje w ustawie o samorządzie gminnym w dwóch znaczeniach: szerszym i węższym, i jeżeli w konkretnym przepisie pojęcie to występuje bez bliższego dookreślenia, to reguły syntaktyczne języka polskiego nakazują przyjąć, że występuje ono w szerszym znaczeniu.

Naczelny Sąd przypomniał również, że spółki prawa handlowego, których jedynym właścicielem jest gmina, mają szczególny charakter, ponieważ podstawowym celem ich powołania (utworzenia) jest realizacja określonych zadań gminy (art. 9 ust. 1 u.s.g.), a nie przynoszenie zysku. Stąd też zdaniem NSA przepisy ustawy o samorządzie gminnym w odniesieniu do tych spółek są przepisami szczególnymi w stosunku do przepisów ustawy – Kodeks spółek handlowych. To zaś uzasadnia kompetencje kontrolne rady gminy nad tego rodzaju spółkami, ponieważ rada gminy musi posiadać kompetencje kontrolne w stosunku wszelkich jednostek organizacyjnych, za pomocą których gmina realizuje spoczywające na niej zadania (zob. art. 6 i 7 u.s.g.). Przekazanie zadań do spółki nie może bowiem oznaczać wyjęcia ich spod kontroli rady. Z tego względu spółki, których jedynym właścicielem jest gmina, niewątpliwie mieszczą się w pojęciu „gminnych jednostek organizacyjnych”, pomimo tego, że posiadają odrębną od gminy osobowość prawną.

Błędny według NSA był również zarzut naruszenia art. 15 w zw. z art. 1 pkt 9 ustawy z 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych przez błędne zastosowanie w sprawie art. 24 ust. 2 u.s.g., ponieważ – wbrew twierdzeniu skarżącego kasacyjnie – tego ostatniego przepisu Sąd I instancji nie zastosował w niniejszej sprawie, a jedynie użył postanowień zawartych w tym przepisie jako argumentu z zakresu wykładni systemowej, uzasadniającego twierdzenie, że w pojęciu „gminna jednostka organizacyjna”, użytym w art. 18a ust. 1 u.s.g., mieszczą się spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, których jedynym udziałowcem jest gmina.

Wreszcie, Naczelny Sąd nie podzielił zarzutu naruszenia art. 24 ust. 2 u.s.g. przez jego błędną wykładnię, ponieważ w zastosowanej przez Sąd I instancji argumentacji z zakresu wykładni systemowej (Skoro radny może podejmować czynności kontrolne w odniesieniu do tego rodzaju podmiotów, nie sposób kwestionować – stosując wykładnię systemową – uprawnień kontrolnych samej rady gminy, która z punktu widzenia ustrojowego jest nie tylko organem stanowiącym, ale również kontrolnym.) nie można zarzucić błędów logicznych. Jest to klasyczne rozumowanie *a minori ad maius*.

Kontrolowanie spółek przez komisję rewizyjną? – NSA mówi „tak”

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 13, wrzesień 2019 11:44

Bartłomiej Zydel

Odsłony: 1316

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 sierpnia 2019 r., I OSK 657/19

Źródło: [CBOSA](#)